

100 جىلىدق كۆرەس جولىدا جاڭا سايارا ئاتالغىيى . اېنگىلىي قايىرلىقكەرلەر

شۇي حايغىڭ : شۇي وقپەن جەڭسىتى بەلگىلەدى

قارىسى الدى . سول كەزدە خالىقارلىق وليمپىيادا كوميىتەتنىڭ ئوراعاسى بولغان سامارانچ سىلىق تاراتقاندا شۇي حايغىڭغا بلاي دەدى : ” بۇگىن جۇڭگونىڭ دەنە تارىيە تاريخىنداعى ئىبرىۋلى كۈن ، مەن ئوز قولمەن وسى التىن مەدالىدى جۇڭگو- لىق سپورتشعا بەرگەنمەدى داڭقى سە- زىنمەن “ .

ئاقتا ايالىسىز وتكەنمەن ، وسى ئىبرى قىسبەتتى تاريختى سان ئۇرپاق سپورتشلار ئۇزدارىنان تاستاماي قايتا - قايتا ماداقتادى .

بۇل كۈندەرى زىيەتتە شىققان شۇي حايغىڭ 40 جىلغا تايۇۋاقتىڭىڭال- دىنداعى سول رەتكى وليمپىيادا سپورت جارىسىن كۈنى كەشەگەدى سەننە ساۋ- تاۋدا . ول سول كەزدە وليمپىيادا سپورت جارىسىنىڭ اعا جۇلدەگەرى بولۇ باسقا دۇنيە جۇزىلىك جارىستاردىڭ اعا جۇلدە گەرى بولۇمەن ونشا پارقى جوق دەپ قارايتىن . بۇل ونىڭ 3- رەت شەتەلگە شىعپ جارىسقا قانسۇۋى دەى ، الدىغىي 2 رەتكى ازيبا جۇلدە جارىسى مەن وليمپىيادا سپورت جارىسى سىناق جارد- سىندا ول تۇگەلدەي اعا جۇلدەگەر بولدى . ” مەملەكەت تۇى دا كوتەرىد- دى ، مەملەكەت ئانىى دە ورنىدادى ، سوندىقتان مۇنداي سەزم دە ئىبرشاما تانسى “ .

شۇي حايغىڭنىڭ ەسكە ئۇنىشا ، ئوزى سول كەزدە ” جاڭا تۇعان بۇزاۋ- داي ” بولپ ، ” جولبارىنىڭ كەرەمەتنى

1984 - جىلى لوس - انچەلەس وليمپىيادا سپورت جارىسىندا شۇي حايغىڭ ەرلەردىڭ ناگاندى ئوزى تاڭداپ اتۇ جارىسى تۇرىندە اعا جۇلدەگەرلىككە يە بولغانن كەين سىلىق ئۇدا .

شىنخۇا اگەنتىڭنىڭ تىلشەرى لىن دېرىن ، جاۋ جىانتۇڭ

ناگان كەزەۋ ، نىساناغا لۇ ، شۇرىپ- پەنى باسۇ ...

1984 - جىلى جاز ، لوس - انچەلەس ، جۇڭگونىڭ نىسانا اتۇ سپورتشىسى شۇي حايغىڭ وليمپىيادا سپورت جارىسى الاڭىندا ئىبرى وقپەن التىن مەدالىدى قاند- جىعاسىنا بايايلادى ، سونان باستاپ جۇڭگونىڭ دەنە تارىيە تارىيى ئىبرى ما- ئىزدى بەلەسكە كوتەرىلدى . 100 جىلغا جۇقى بارىستى باسىپ وتكەن وسى زا- مانى وليمپىيادا سپورت جارىسى اقىرى جۇڭگو لىقتاردىڭ اعا جۇلدەگەرلىك سىلىق ساحاسىنا كوتەرىلگەن ئساتىن

لۇ ياۋ :

ادەبىيات ارقلى كۆرەسكەرلەرگە رۇحانى كۆش سىيلادى

مەكتەپ وقعان كەزدە اۋىلداستار جان ساقتاپ وترعان استىقتارنىن كەسە تولماس بولسا دا مەكتەپكە اپارپ جە- ئۇنە ئبولپ بەرەتن ...

جوقشلىق تۇرمىس لۇ ياۋدىڭ رۇحانى قاسىيەتىن شىڭدادى . ول كەزىد- ە بلاي دەپ جازعان : ” ئمال وسىناۋ كەنەزەسى كەپكەن دالا مەن سول دالاداي شىرى بىنپەي تاقىرلانغان اۋىل- داستار مەن جامااعاينىدار ماغان وسىناۋ توزمىدىلك پەن جان قىبارلىقتى جۇكتە- گەندىگى سەبەبى مەن ئوزمەدى تاغى دا رۇحانى جاققان باقۇاتتى سەزىنىپ وتر- مىن “ .

شانبەيدىڭ جەرى مەن وسى جەردە جاساپ جاتقان ادامدار ونىڭ ئومر بويى جازاتىن باستى تاقىرىنىنا اي- نالدى .

1973 - جىلى لۇ ياۋ يان - ان داشۇەسى جۇڭگو ادەبىيات فاكۇلتەتىنىن وقىدى . ول بۇكىل نىتا - پەيلەمەن ادەب- يەتلىك شالقار تەئىزىنە سۇڭگىپ ، ئوزد- نىڭ ” ادەبىيات ئۇستازى ” ليۇ چيىڭگە ” جولعا- دى “ . وسىدان كەين باستان - ايلاق ليۇ چيىڭدەي رەاليزم ادەبىيەتى جاسامپاز- دىغىندا ئوز ئومرىن شىڭدايدى .

20 - عاسىردىڭ 80 - جىلدارىندا مودەرنىزم ادەبىيات اعمى وركەشتەي باستايدى . جازۇشلار سىرلى رەاليزم ، سانا اعمى ، سىيەۋىلزمىدىك جاسامپازدد- ىندا باتىلدىقەن زىدەنىس جاسايدى .

لۇ ياۋ (وڭدا) شانبەيدىڭ اۋىل - قىستاقنارن ارالاۋدا .

شىنخۇا اگەنتىڭنىڭ تىلشىسى ياۋ زۇيغى تۇسىرگەن

شىنخۇا اگەنتىڭنىڭ تىلشىسى ساي شىيى بىس (جايما - شۇاق دۇنيەنىڭ « مالاي تىلىندەگى باسلىمى تۇغۇش رەت باسپادان شىعپ تاراتىلدى . وسى ماۋدۇن ادەبىيات سىلىغەن يەلەگەن شى- ھارمانىڭ جارىق كورگەننە 30 جىلدىن استى ، قايتايلاي باسلىمى 200 رەتتەن ، ساتلۇ مولشەرى 20 مىلليون نۇسقادان استى ، سونداي - اق كوپ ئتۇرلى تىلگە اۋدارىلىپ باسپادان شىقتى . ول بىرنەشە ئۇرپاق جۇڭگو لىقتارغا تەرەڭ نىقىال جاساپ ، شەتەل وقىرماندارنىڭ جۇڭگو- نىڭ قالا ، اۋىل قوعامىن ئۇسۇنىە تەر- زە اشتى .

يان - ان داشۇەسىنىڭ ئۇنخۇي تا- ئۇندا شاعىن قابىرستاندىق بار . « جايما - شۇاق دۇنيەنىڭ « اۋتورى لۇ ياۋ وسى لىڭدى 60 سانئىپتەرگە جەتەتن سور ، وعان جەرگىلىكتى ورنىنىڭ جوعارى تەمپەرئاتورامى ، جەلى كوپ ، سور شاڭى كوپ بولۇ سىياقتى كىليات فاكورلارنى قويساندا ، وسىمدىكىڭ شىعسى وڭىنۇس- مۇشكىل دەى . وسى قىبن جەردىڭ اس- تىندا ، زاپاس قورى ەرەكشە مول سىرەك كەن بايلىمى — كالى تۇزى ساقتالغان . 2013 - جىلى وسى ارادا كالى تۇزى بايلىغىن اشىپ جاتقان گوتوۋ شىنجياڭ لوبۇر كالى تۇزى شەكتى جا- ئاپكەرلىشلىك سەرىكتەستگى شىنجياڭ ەكولوگىيا جانە جاعراپىيا زەرتتەۋ ورنى-

تۇرالى ول بلايشا بايانىدادى : ” سول كەزدە جۇڭگو ئالى دە رەفورما جاساۋ- دىڭ ، ەسك اشۇدىڭ الاشقى مەزگىلد- ە تۇرغان ، ئىبرشاما كەدەي بولاتىن ، مەن ئىنجۇيدان كەلگەنمەن ، ول جانق تىپتەن كەدەي بولاتىن ، سول كەزدە بۇكىل ولكەلىك قۇرامادا يىپورت ەتلى- گەن ەكى - اق ناگان بار دەى ، كىم جارىسقا قاتناسسا ، سونىڭ انا سىتەتۈنە بولاتىن ، وق تا سولاي ، يىپورت ەتلى- گەن وق ئىبرشاما تاپشى ، ئارىسر ادە- نىڭ نورماسى بار بولاتىن “ .

ولكەلىك قۇرامانىڭ جاتتەۋ الاڭىندا قىستى كۇنى پار بولمايدى ، نىسانا اتۇ تۇرىندە ، ئوز جوق ، قولدى ئۇزاق ئاقت بويى سىرتقا سوزپ ئۇستاپ تۇۇرۇڭ شارت ، وسى سەبەبى شۇي حايغىڭنىڭ قولى ئۇسپ كەتەدى . كەين ول مەملە- كەتنىڭ قۇراماغا تاڭداىلپ ، استىق بەلە- تىن ، تاماق قاراجاتىن جانە ئوزى سىتە- تەتن ناگانن سىپ بەيچيڭگە كەلەدى . بەيچيڭ دە سۇنىق بولغانمەن ، جاتتەۋ شارت - جاعدايى ئىبراز كورىمىدەۋ بولاتىن دا ، قىستى كۇنى جاتتەۋ الاڭىنا ئلكەن ئىبرى پەش جاملىپ الاڭنىڭ تەمپەرئاتوراسىنا كەپىلىدىك ەتسەلتەن ، ول دا سونان باستاپ ئۇسكىتەن تۇسكەن جارانىڭ ازابىنان قۇنىلغان بولاتىن .

تۇغۇش رەت وليمپىيادا سپورت جارىسىنا قاتناسقان شۇي حايغىڭ جاتتەۋ جاساۋ مەن جارىس ارىددىگىند- ە بازار ارالاغىدى ئۇناتتىن ، ” سول كەزدە جانفالتامدا 30 دوللار انا بار دەى ، كوپ دۇنيە ساتىپ الا هايىسىڭ ، دامىعان ملىدىڭ بازارنىڭ جاندىنغانىد- ەن ، ەرەن بازارىندا زاتنىڭ ئتۇرى مول ، جولدا اۋتوكولىك كوپ ەكەندىد- گىن كوردىم “ ، - دەيدى شۇي حايغىڭ ەسكە سىپ .

وليمپىيادا سپورت جارىسىنىڭ جۇل- دىزى بولغاننان كەين ، شۇي حايغىڭ ئىپتى دە زور قىسەمدى باستان وتكەر- دى . ونىڭ التىن مەدال اعاننان كەين دە تاماشا كۇيىن ساقتاي لۇ - الماۋى ادامدار نازارىنداعى ئتۇيىندى سىكە اي- نالدى .

لوس - انچەلەس وليمپىيادا سپورت جارىسىنن قايتىپ كەلگەننەن كەينىگى مەملەكەتنىڭ جۇلدە جارىسى — ونىڭ نىسانا اتۇ ومىرىندەگى ەڭ اۋىر قىسمىغا ئۇشراغان ئىبرى رەتكى جارىسى بولدى . ول امەرىكادان قايتىپ كەلگەن سوڭ كوپ وتبەي قايتادان جاتتەۋعا كىرد- سىپ ، تاباندىلقپەن نەشە اي جاتتەادى ، ەڭ سوڭىندا وليمپىياداعى ئانتىچەسەنن 2 شەئبەر ارتىق اتۇداي ئانتىچە جارانا- دى . سودان باستاپ شۇي حايغىڭ نىسانا اتۇ سالاسىندا ناقتاپ تابان ترەيدى .

وليمپىيادا سپورت جارىسىنن كەين شۇي حايغىڭ تاغى 10 جىل سپورتشى بولدى . قۇرامادان شەكتىگەن سوڭ ، ول باپكەر رەتتە دە كورنەكتى ئانتىچەگە قول جەتكىزدى : 1996 - جىلى وليمپىيادا سپورت جارىسىنىڭ اعا جۇلدەگەرى لي دۇيخۇڭ مەن 2000 - جىلى وليمپىيادا سپورت جارىسىنىڭ اعا جۇلدەگەرى تاۋ لۇنا بارلىغى ونىڭ شاكىرتەرى ، 2004 - جىلى افىنا وليمپىيادا سپورت جارىسىندا ول نىسانا اتۇ قۇراماس-

نىڭ باس باپكەرى رەتتەندە ، قۇرامانى باستاپ بارىپ 4 التىن مەدال سىپ قايتتى . ئىبرى سپورتشى رەتتەندە ، شۇي حايغىڭ ئوزىن تالەيلى سانايدى . ” سپورتشى بولغان نەدەگەن جاقسى ، مەملەكەت سەن ئۇشنى وسىنشامما جاقسى تۇسىر ازىرەلپ بەردى ، سەن تەك ئوزىڭنىڭ قالىپتى ورەڭدى اېگىلەسەڭ انا بولعا- نى ، ونان كەين مەملەكەت تاغى ساغان داڭقى جانە سىلىق بەرەدى ، سوندىقتان مەن لىغى وزىمە ، ئوموز جوق ، قۇلىشند- ئۇم كەرەكتىگىن ايتامىن “ . - دەدى ول .

شۇي حايغىڭ بلاي دەدى : جاڭا ئۇرپاق سپورتشىلاردىڭ وتانلىشلىدق رۇختى جالعاستىرۇى بارنىشا قاچەت . ” تاتانغا داڭقى اپەرۇ رۇخى باسكەلى دەنە تارىيەدە ونە قاچەتتى ، وپتكەنى با- سەكەلى دەنە تارىيە ەڭ تومەنگى شەككە سايسى جارىلاۋدى قاچەت ەتە- دى ، ئۇبادا ، بەلگىلى ئىبرى رۇخى ترەك بولماغاندا ، تابان ترەپ تۇرا هايىسىڭ . قازىر جاتتەۋ شارت - جاعداي مەن عىلمىي جاتتەۋ ورەسى بۇرىنغىدان الدە- قايدا جاقسى ، سوندىقتان قازىرگى سپورتشىلاردا بۇرىنقى سپورتشلاردىڭ بويىنداعى سول ئىبرى رۇخ بولسا ، تەز ارادا تاماشا ئانتىچەگە قول جەتكىزە الادى “ .

زىيەتتە شىققاننان كەينىگى شۇي حايغىڭ ئىياز - باياغىسىنداى قاربالاس ، ول ئوز خىكاياسنى ئىپتى دە كوپ ادامعا اڭگىمەلەپ ، دەنە تارىيە رۇخىن جالعاستىرا تۇسەتىندىگىن ايتتى . (شىنخۇا اگەنتىڭىنىڭ 6 - ئايداڭى 6 - كۇنى بەيچيىڭنە بەرگەن خابارى)

1986 - جىلى « جايما - شۇاق دۇنيە- نىڭ » ئىبرىنىشى كىتابىن جازىپ بولغان كەزدە ، لۇ ياۋدىڭ سەنىمگە تولى رەاليزم جازۇ ئاسىلى ئتۇرلى ادەبى جا- سامپازدىق اىمىنىڭ شاپۇلىنىدا ” ەسكە- لىكىتى دۇنيە ” دەپ قارالدى .

” قولجىازاسىنىڭ قايتارىلغاندىعى جونىدە كىرەكس - كىرەكسى وقترىۋ تۇسە دە ، لۇ ياۋ ئىياز - باياغىسىندا سەرگەك تە بەرىك تۇردى “ . لىياڭ شياڭياڭ بلاي دەدى : ول تۇرمىس پەن تاقىرىپ جاسامپازدىق ئاسىلنى بەلگىلەيدى ، وزگە تاسىلمەن « جايما - شۇاق دۇنيە- نى » جازۇ بارىپ تۇرغان جازۇپكەرسىز- دىك دەپ قارايتىن ، ” بۇل شىعارمانى كەيىر ماماندار ئۇشنى جازامىن جوق ، قايتا قاللىڭ وقىرماندار ئۇشنى جازدىم “ . ئىبرى ئاۋىرى ، كىتاپتاغى چاپا - ما- شاقاتتى باستان وتكەرگەن ادامداردىڭ نىتالى ، اعا قاراي تالىنعان رۇخى ورتا- لىق خالىق رادىو ستانىياسى ادەبىيات - كور- كەمونىر ئۇنىنىڭ رەداكتورى يە يۇڭيەيدى اسەرلىندىرەدى . ونىڭ قۇلىشىس جاسا- ئۇنىڭ ارقاسىندا ، « جايما - شۇاق دۇنيە » رادىيوسىنىڭ قانات قاقىتىرۇوندا بۇكىل مەملەكەتتەگى 100 مىلليونداغان تىڭخدار- مانغا جەتپ ، زور اغىس قوزعايدى . سا- ناققا قاراغاندا ، سول جىلى تىكە تىڭخدار- مان 300 مىلليوننان اسىپ ، وقىرمانداران 2000 تانن استام حات كەلەدى .

1991 - جىلى 3 - ئايدا « جايما - شۇاق دۇنيە » 3 - كەزەكتى ماۋدۇن ادەبىيات سىلىغەن ەنشىلەيدى . لۇ ياۋ ارناۋ سوزىندە بلاي دەيدى : ” قاللىڭ وقىرمان سەننە بەزىنەيتىن بولسا ، كور- كەمونەرلىك جاسامپاز دىقتىڭ ئۇشقىنى كو-

مەن 14 مىڭ 600 شارشى مەتر كەلەتن وسىمدىك سورتىن ەڭ تاجىرىيە بازاسىن قۇردى . 2015 - جىلدىن كەين سەرىكتەس- تىكتىڭ قىزمەت عىماراتىن ، جاتانغن ، زاۋۇد اۋماعىن قورشاي وترىپ ، شىنجياڭ ەكولوگىيا جانە جاعراپىيا زەرتتەۋ ورنى تاغى لىگەرىندى - كەيندى 3 جەرگە نەشە مىڭ شارشى مەتر كەلەتن جاسىل القاپ قۇردى .

جاقىندا انا تىلشلىشەر توبى جىدە ، جىئىغىل ، چوڭشقا جايقالپ ، سالىقنى سامال جەلىپ ئوتسىپ ، جىدە گۇلىنىڭ سولغن ئىسى بۇرقىراپ ، قۇستار اسپاندا مەن 14 مىڭ 600 شارشى مەتر كەلەتن وسىمدىك سورتىن ەڭ تاجىرىيە بازاسىن قۇردى . 2015 - جىلدىن كەين سەرىكتەس- تىكتىڭ قىزمەت عىماراتىن ، جاتانغن ، زاۋۇد اۋماعىن قورشاي وترىپ ، شىنجياڭ ەكولوگىيا جانە جاعراپىيا زەرتتەۋ ورنى تاغى لىگەرىندى - كەيندى 3 جەرگە نەشە مىڭ شارشى مەتر كەلەتن جاسىل القاپ قۇردى .

قالىقتاعان وسى ارانى ارالاپ ، بەينە قالانىڭ باقشاسىن ارالاغانداي بولدى . قازىر عىلمىي زەرتتەۋ قىزمەتكلەرلە رى ” لوبۇر كالى تۇزى كەن رايونىنا وسىمدىك سورتىن ەڭ تاجىرىيەسىننە ئلكى كورسەتۇ بازاسىندا “ ابرىشقا اۋىر سورتاڭ جەرگە جاسىل جامىلى ەڭ تە- جىرىيەسىن اۋەلگىدەي جالعاستىرۇدا . ” ئىبرى تاجىرىيە جاساۋ ارقىلى جاسىلاندند- رىلغان جەر اۋماعىن زۇدىكىسىز گەڭيە- تىپ ، وسى اراداعى ادامداردىڭ قىبپتى دە كوپ جاسىل ئتۇستى كورۇنە مۇمكىندىك جاسامپىز “ ، - دەدى لي سۇڭخۇان .